

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0810.2.003.0	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
			ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης			3+1
Εργαστηριακές Ασκήσεις			1
ΣΥΝΟΛΟ			4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών, σε θεωρητικό και εφαρμοσμένο επίπεδο, σε θέματα που αφορούν στη διαμόρφωση των συνθηκών στα κατώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας (ατμοσφαιρικό οριακό στρώμα) με έμφαση στο κατώτατο στρώμα αυτού (επιφανειακό οριακό στρώμα) και σε μικρές χωρικές και χρονικές κλίμακες που ενδιαφέρουν τη Γεωργία.</p> <p>Στα πλαίσια του μαθήματος,</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναλύεται η διαμόρφωση των ατμοσφαιρικών συνθηκών και ιδιαίτερα του ισοζυγίου ακτινοβολίας. • Εξετάζεται η ατμοσφαιρική κυκλοφορία μαζί με τις συνακόλουθες οριζόντιες κινήσεις της με ιδιαίτερη έμφαση στην παράμετρο του ανέμου σε σχέση με το τοπογραφικό ανάγλυφο, τη συνύπαρξη ξηράς/θάλασσας και στην διαμόρφωση της κατατομής της ανεμοταχύτητας πάνω από και μέσα στη φυτοκόμη καλλιεργειών. • Αναλύονται οι ατμοσφαιρικές διαταράξεις και ο καιρός που συνδέεται με αυτά, ιδιαίτερα σε σχέση με τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στις δυνατότητες και μέτρα προστασίας γεωργικών καλλιεργειών από τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα. • Αναλύεται το ισοζύγιο ακτινοβολίας και ενέργειας σε χαρακτηριστικές χωρικές και χρονικές κλίμακες αλλά και σε διαφορετικές καλύψεις εδάφους, προσανατολισμούς και κλίσεις καθώς επίσης και οι συνεπαγόμενες μικρομετεωρολογικές-μικροκλιματικές συνθήκες εντός χαρακτηριστικών καλλιεργειών.

- Η βροχόπτωση αναλύεται ιδιαίτερα, τόσο ως προς την χωρική όσο και ως προς την χρονική κατανομή της σε συνδυασμό με την εξατμισοδιαπνοή (δυναμική και πραγματική) και οι οποίες διαμορφώνουν το υδατικό ισοζύγιο στον αγρό.
- Τέλος, αναλύονται οι μικρομετεωρολογικές συνθήκες που διαμορφώνουν τα επίπεδα επιβάρυνσης του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος από πηγές αέριας ρύπανσης σε γεωργικές περιοχές.

Οι εργαστηριακές ασκήσεις έχουν στόχο την κατανόηση και εξοικείωση των φοιτητών στις έννοιες, στις διεργασίες και στα φαινόμενα της ατμόσφαιρας που επηρεάζουν τη γεωργία. Μέσω αυτών των πρακτικών ασκήσεων θα είναι σε θέση,

- να εκτελέσουν υπολογισμούς και να διαχειριστούν δεδομένα ατμοσφαιρικών παραμέτρων για να είναι σε θέση να προσφέρουν υπηρεσίες στον αγρό ή στην γεωπονική έρευνα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- έχει κατανοήσει τα φαινόμενα που συμβαίνουν στο κατώτατο ατμοσφαιρικό στρώμα, τους μηχανισμούς που διέπουν αυτά και τη σημασία τους στην αύξηση και ανάπτυξη των καλλιεργειών
- έχει κατανοήσει τις ιδιαίτερες συνθήκες ροής κοντά στην επιφάνεια του εδάφους και τα φαινόμενα μεταφοράς ορμής, θερμότητας, υδρατμών και μάζας πάνω από γυμνό και φυτοκαλυμμένο έδαφος απαραίτητα για τη γνώση της λειτουργίας των ατμοσφαιρικών συνθηκών και τη δημιουργία μικρομετεωρολογικών και μικροκλιματικών συνθηκών πάνω από και μέσα στην καλλιέργεια
- έχει κατανοήσει τα ισοζύγια ενέργειας και ύδατος σε κλίμακα αγρού και λεκάνης απορροής ώστε να μπορεί να αξιοποιεί τις γνώσεις σχετικά με τις μικρομετεωρολογικές και μικροκλιματικές συνθήκες για την επιλογή κατάλληλης καλλιέργειας, θέσης καλλιέργειας και καλλιεργητικών πρακτικών σε συγκεκριμένη περιοχή δεδομένων μεσοκλιματικών ή μακροκλιματικών συνθηκών
- να είναι σε θέση να προτείνει αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία των καλλιεργειών από δυσμενείς καιρικές συνθήκες με έμφαση στις τεχνικές τροποποίησης των μικροκλιματικών συνθηκών των διαφόρων καλλιεργειών
- να εκτιμά – με ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια - την επιβάρυνση του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος γεωργικών περιοχών από σημειακές και μη-σημειακές πηγές αέριας ρύπανσης.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση γεωπεριβαλλοντικών δεδομένων και λοιπών πληροφοριών και με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών να μπορεί να κάνει την βέλτιστη λήψη αποφάσεων.
- Σύνταξη τεχνικών μελετών σε θέματα συναφή με την μικρομετεωρολογία, γεωργική μετεωρολογία και τη σύνδεση αυτών με τη διαχείριση των υδατικών πόρων και της γης.
- Κατανόηση των βασικών αρχών που διέπουν τη μετεωρολογία, κλιματολογία σε όλες τις κλίμακες και πως αυτά συνδέονται με τη γη, τη γεωργία και την βέλτιστη εκμετάλλευση.
- Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν στην ομαδική αλλά και αυτόνομη εργασία με σκοπό να είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν σε ένα διεθνές εργασιακό και διεπιστημονικό περιβάλλον με σκοπό την παραγωγή νέας γνώσης.
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον (σχεδιασμός και διαχείριση έργων με τη μικρότερη περιβαλλοντική επιβάρυνση)

- Λήψη αποφάσεων για τη βέλτιστη εκτέλεση ενός τεχνικού έργου, την επίδραση του νερού στα τεχνικά και τη βέλτιστη επίλυση τεχνικών προβλημάτων με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής με σκοπό την προαγωγή της υγιούς συνεργασίας και ελεύθερης σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ύλη του μαθήματος – σε Θεωρία και σε αντίστοιχα συνοδευόμενες σε κάθε θεματική ενότητα και ασκήσεις έχει ως ακολούθως:

- Χωροχρονικές Κλίμακες στη Γεωργική Μετεωρολογία και Μικρομετεωρολογία. Γη και Ήλιος, Στοιχεία Ηλιακής Γεωμετρίας, Εποχές Έτους. Γη και Ατμόσφαιρα.
- Ακτινοβολία, Αισθητή και Λανθάνουσα Θερμότητα, Ισοζύγιο Ενέργειας στη Γη και στην Ατμόσφαιρα.
- Η Θερμοκρασία και η Πίεση στην Ατμόσφαιρα.
- Ατμοσφαιρική Υγρασία. Συμπυκνώσεις Μεγάλης και Μικρής Κλίμακας.
- Ατμοσφαιρική Κυκλοφορία. Οριζόντιες κινήσεις ατμόσφαιρας. Άνεμοι. Επίδραση ξηράς και θάλασσας επί των ανέμων. Αέριες μάζες, μέτωπα και καιρός σε γεωργικές περιοχές.
- Χαλάζι και Αντιχαλαζική Προστασία σε Γεωργικές περιοχές. Αгроμετεωρολογική Πρόγνωση.
- Ο άνεμος κοντά στην επιφάνεια του εδάφους. Ροή πάνω από φυσικές επιφάνειες (στρωτή, τυρβώδης ροή και εξισώσεις κίνησης). Κατατομή της ανεμοταχύτητας πάνω από γυμνό και φυτοκαλυμμένο έδαφος.
- Κατακόρυφη μεταφορά ορμής, θερμότητας και υδρατμών σε φυτοκαλλιέργειες. Συντελεστές στροβιλώδους μεταφοράς. Μέθοδος στροβιλώδους ροής. Επίδραση συνθηκών ευστάθειας-αστάθειας της ατμόσφαιρας. Μεταφορά θερμότητας στο έδαφος- Θερμοκρασία εδάφους.
- Διαμόρφωση καθεστώτος ακτινοβολίας, θερμοκρασίας αέρα, θερμοκρασίας εδάφους, ροής θερμότητας στο έδαφος και ισοζυγίου ενέργειας σε περιοχές με διαφορετική εδαφοκάλυψη, κλίση και προσανατολισμό. Μικρομετεωρολογία χαρακτηριστικών καλλιεργειών. Μικρομετεωρολογία βλάστησης στον αστικό ιστό.
- Τροποποίηση μικροκλίματος αγρού και προστασία καλλιεργειών. Αντιπαγετική προστασία. Αντιανεμική προστασία και ανεμοφράκτες.
- Η Βροχόπτωση σε Γεωργικές Περιοχές. Τοπική ανομοιομορφία σημειακών βροχοπτώσεων και μέση βροχόπτωση. Μέγιστα σημειακά γεγονότα βροχής (υδρομετεωρολογική, στατιστική και πιθανολογική προσέγγιση).
- Δυνητική Εξατμισοδιαπνοή. Πραγματική Εξατμισοδιαπνοή. Ισοζύγιο Ύδατος στον αγρό. Στοιχεία του υδατικού ισοζυγίου για την αξιολόγηση του μικροκλίματος γεωργικών περιοχών.
- Διάχυση μάζας και μικρομετεωρολογία αέριας ρύπανσης σε γεωργικές περιοχές. Σημειακή και μη-σημειακή ρύπανση γεωργικών περιοχών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Το μάθημα διδάσκεται πρόσωπο με πρόσωπο στο αμφιθέατρο και στην αίθουσα του εργαστηρίου.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση PowerPoint και άλλου οπτικοακουστικού υλικού στις διαλέξεις • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

	<ul style="list-style-type: none"> Επικοινωνία με τους φοιτητές με e-mail μέσω της πλατφόρμας e-class 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου Εργασίας
	Διαλέξεις	52
	Εργαστηριακές Ασκήσεις	13
	Μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει, εκτός του τελικού γραπτού διαγωνίσματος, δύο ενδιάμεσα μικρής διάρκειας προαιρετικά διαγωνίσματα (πρόοδοι), ο βαθμός των οποίων συμβάλλει κατά 30% στην τελική βαθμολογία. Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε θέματα ανάπτυξης, πολλαπλής επιλογής, σωστού ή λάθους και αντιστοίχισης.</p> <p>Ο βαθμός του εργαστηρίου προκύπτει από την απόδοση του φοιτητή στις υποχρεωτικές γραπτές εξετάσεις (60%) και στις εργασίες παρουσίασης των πειραματικών δεδομένων (40%).</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσσα συγγράμματα

- Δαλέζιος, Ν. 2015. Αγρομετεωρολογία. Ανάλυση και Προσομοίωση. (Ηλεκτρονικά Συγγράμματα 'Κάλλιπος')
- Μαχαίρας, Π., Μπαλαφούτης, Χ. 1997. Γενική Κλιματολογία με στοιχεία Μετεωρολογίας. University Studio Press. (Ευδοξος)
- Μπαλτάς Ε. 2013. Εφαρμοσμένη Μετεωρολογία. Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη (Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 33134074)
- Μπαλαφούτης, Χ., Μαχαίρας, Π. 1984. Γενική Κλιματολογία με στοιχεία Βιοκλιματολογίας. Εκδόσεις Γιαχούδη. Θεσσαλονίκη. (Ευδοξος)
- Σαχσαμάνογλου, Χ., Μπλούτσος, Α. 1998. Φυσική Κλιματολογία. Εκδόσεις Ζήτη. Θεσσαλονίκη. (Εύδοξος)
- Τσίρος, Ι.Ξ. 2015. Γεωργική Μετεωρολογία και Μικρομετεωρολογία.

Ξενόγλωσσα συγγράμματα

- Geiger R., Aron R. and P. Todhunder, 2003. The climate near the ground. Rowman & Littlefield Publishers INC, Maryland USA
- Oke T., 1987. Boundary Layer Climates. Routledge, London and New York.
- Mavi H. and Tupper G., 2004. Agrometeorology: Principles and Applications of Climate Studies in Agriculture. CRC Press

